

Jaciment arqueològic de Sant Llorenç del Munt

Sant Julià de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sant Llorenç del Munt
Emplaçament: S'hi arriba per la carretera de Vic a Sau, a 2 km, a la dreta d'aquesta.
Alçada: 817

Coordenades:

Latitud: 41.92352
Longitud: 2.35878
UTM Est (X): 446832
UTM Nord (Y): 4641484

Classificació

Número de fitxa: 08220 - 244
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Neolític Antic Ibèric Romà Medieval Modern
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN. R-I-51-5643. Decret 22/04/1949. BOE 05/05/1949.
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Accés: Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat: Privada
Titular: 694690100000000001GQ
Fitxes associades:
Sant Llorenç del Munt
Autoria de la fitxa: Virgínia Cepero González

Descripció

Els treballs arqueològics realitzats a Sant Llorenç del Munt, entre els anys 1970-1973, permeten documentar en aquest jaciment una seqüència cronològica pràcticament contínua, que compren des de la prehistòria fins a l'edat moderna. Aquesta ocupació es pot entendre per la ubicació estratègica del turó, que permet el control de pas a les Guillerries, actua com a punt d'abastiment d'un territori muntanyós, i possibilita el contacte amb la zona de la plana de Vic. Aquesta àrea ha estat habitada amb diferents estratègies d'ocupació: la utilització de petites balmes com a refugi, especialment en èpoques prehistòriques, una ocupació a l'aire lliure en època ibèrica i una estructuració constructiva amb funcionalitat estratègica, des d'època romana i tardo-antiga fins a època baix medieval. Les diverses reformes arquitectòniques del recinte evidencien la presència d'una església i d'un castell, citats a la documentació del segle IX, el seu ús posterior com a canònica augustiniana, i finalment com a masoveria, amb la desamortització de l'any 1845. Els primers pagesos i pastors del Neolític podrien haver utilitzat les balmes del turó de Sant Llorenç com a refugis estacionals. És significativa la presència de ceràmica cardial en el conjunt de restes prehistòriques de la comarca, ja que fins al moment només s'havia documentat a Savassona. En destaca també el material arqueològic adscrit als Camps d'Urnes (edat del bronze), que evidencia la presència de grups amb noves tecnologies i materials com el ferro. Aquests grups van ser assimilats pels ibers, i posteriorment es va produir una continuïtat d'ocupació en època romana i baix imperial. Tanmateix, el jaciment de Sant Llorenç del Munt permet documentar un assentament rural des de l'antiguitat tardana fins a la instauració del poder feudal. En quant al les restes del castell, es desconeix la major part de la seva estructura arquitectònica, tot i la troballa de materials d'aquest període. Les fonts documentals permeten conèixer els seus dominis, que s'estenien pels actuals termes de Sant Julià de Vilatorrada, Folgueroles, Sant Sadurn d'Osormort, Espinelves i Calldetenes. La canònica augustiniana es documenta des del segle XII. Entre els segles XIII i XV va controlar les sufragànies de Sant Pere de Castanyadell, Sant Feliu de Planeses, Sant Sadurn d'Osormort, Sant Cristòfol de Cerdans o Santa Maria de Folgueroles. Una gran part dels materials arqueològics i arquitectònics recuperats provenen d'aquesta època.

Observacions:

Sant Llorenç del Munt no resta protegit com a AEAP pel POUM de Sant Julià de Vilatorrada. Tampoc apareix a l'Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya.

Història

El propietari de Sant Llorenç del Munt, Francesc Farrés, geòleg especialitzat en geofísica aplicada, va dur a terme excavacions arqueològiques entre els anys 1970-1973, fruit de les quals es van recollir materials arqueològics que van des del neolític fins al segle XX. Aquestes intervencions van ser supervisades per diferents especialistes, com el doctor Eduard Junyent (Museu Episcopal de Vic), el doctor Eduard Ripoll (Universitat de Barcelona) i el doctor Josep Francesc de Villalta (Institut Jaume Almera, CSIC). Tanmateix, Francesc Farrés va comptar amb l'ajuda d'un grup de col·laboradors de Sant Julià, integrat per Jordi Pallàs, Josep Masó, Pere Boixó i Josep Carrera.

Bibliografia

FARRÉS, F. (2013). Sant Llorenç del Munt (Sant Julià de Vilatorça), Catàleg Arqueològic (Prehistòria-Edat Moderna). Sant Julià de Vilatorça: Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça i Consorci de l'Espai Natural de les Guàrdies-Savassona.

